

Ishaja vaak dan
Isai ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Sesamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Udju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Rua Molla plesole št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Čas oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilce političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilnosti plačila se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna

(Brzobjavne vesti.)

Dnevno povelje generala Steselja.

PETROGRAD 18. Ruska brzobjavna agencija je priobčila sledeče dnevno povelje generala Steselja, poveljnika Port Arturja od 13. t. m.:

Hrabri branitelji Port Arturki!

Prišel je trenutek, ko moramo združiti svoje sile, da branimo ta košček ruske zemlje, trdnjavo portartursko! Niš mogočni car, naša skupna mati Rusija, pričakuje od nas brezpogojno izvršitev svete dolžnosti: to je, da branimo vsi trdnjavo pred napadi sovražnika. Vsek izmed nas naj se spominja svetih besed prispege ter naj si utisne v svoje srce osvedočenje, da ni za njega drugega mesta, nego mesto, ki mu je določeno na trdnjavekem zidu. Posnemajoči izgled svojih hrabrih prednikov se se umakemo niti za korak, sovražnikom nečemo ničesar prepustiti, ampak hočemo jim iti nasproti s hrabrostjo in odločnostjo. Mi hočemo sovražnika za prednji napad kaznovati. Vi pogani, spomnite se, da je z nami Bog!

Steselj, general.

Steselj ne kapitulira.

TOKIO 18. Poveljnik oblegovalne armade poroča, da je poveljnik portarturske trdnjave odbil poziv, naj kapitulira. Tako je tudi hvaležno odklonil posudbo japonskega cesarja, da smejo vsi vojniki zapustiti trdnjavo.

Izpred Port Arturja.

ČIFU 18. (Reuterjev biro.) Japonci so pripluli v Golobji zaliv ter so iz Palingčinga, ki je oddaljen dve milj severno od Port Arturja, prodirali proti trdnjavi. V minoli noči so Japonci obstreljavali Port Artur iz Golobjega zaliva.

Ruske ladije v Tsingtau.

LONDON 18. Iz Tsingtau je došlo poročilo, da je nemški guverner baje izjavil, da ne zapuste ruske ladije pristanišča pred zvršetkom vojne.

Iz Port Arturja.

PETROGRAD 18. Ruska brzobjavna agencija je poročala včeraj iz Mukdena, da je dospelo tja 92 mestjanov z družinami iz Port Arturja. Japonci so izjavili, da so ti zadnji, katerim so dovolili zapustiti oblegano mesto. Nadsljne ladije z begunci bodo Japonci pogrezoili. Vedenje posadke je obsojdeno vredno. Mestjani stopajo v vojaško službo.

Japonska eskadra v Šangaju?

LONDON 18. Reuterjev biro poroča iz Šangaja, da pričakujejo tam japonsko bro-

dovje. Japonci zahtevajo, naj ruske ladije takoj odplujejo iz oadotne luke, oziroma bo prisilila da se jih razorožijo, kakor one v Tsingtau.

Brzobjavne vesti.

Cesarjev rojstni dan.

ISL 18. Danes zjutraj ob 8. uri je bila v cesarjevi vili tiha maša, kateri so prisostvovali cesar in drugi člani cesarske obitelji.

Ob 11. uri zjutraj je imel dvorai župnik škof dr. Myr svečano službo božje v župni cerkvi.

DUNAJ 18. Povodom cesarjevega godu je mesto v zastavah. Ob 11. uri je bila v cerkvi sv. Štefana slovesna zahvalna služba božja, katero je opravil kardinal Grueha. V votivni cerkvi je imel slovesno mašo vojaški škof Belopotzky. Prisostvovali so nadvojvoda Leopold, vojni minister in razni visoki dostojanstveniki.

MARIJINE VARI 18. Slovesni službi božji v tukajšnji župni cerkvi je prisostvoval tudi angleški kralj Edvard.

GORICA 18. Povodom rojstnega dne cesarjevega je šla sinoči mestna godba v sprevodu po mestu. Danes zjutraj ob 10. uri je imel nadškof Andrej Jordan v pravostolni cerkvi slovesno pontifikalno mašo, katere so se vdeležili državni uradniki, župan dr. Venuti, dva zastopnika deželne glavarja, častniki in patrijotična društva.

Z Balkana.

CARIGRAD 18. Enako kakor poslanika sporsazumnih velesil Avstro ogrske in Rusije, so izjavili poslaniki drugih velesil, da hočejo tudi oni pomočiti v Makedoniji številno svojih orožniških častnikov.

Grški kralj Jurij.

NICA 18. Grški kralj Jurij se je iz Villfranche odpeljal na jahti »Amphitrite« v smeri proti Trstu.

Požar.

LVOV 18. V občini Piskovce v jaro-slavskem okraju je vpepelil požar 30 kmetih hiš. Škode je 200.000 K.

Nemški ljudski shod v Opavi. Izgredi.

OPAVA 18. Nemški ljudski shod, katerega so se vdeležili poslanci Bendel, Franc Hofmann, Wolf, Schneider in Turk, je v sprejel resolucijo proti ustanovitvi slovanskih paralelk na učiteljskih v Opavi in Tešenu, ter resolucijo v kateri se zahteva vpeljava nemškega kakor državnega jezika.

Po shodu so si vdeleženci v spravedu z zastavami in drugimi demonstrativnimi znaki pred vladno poslopje, kjer so vpili ter klicali »pauka. Polcija ni zamogla izpreziti trga. Na to je pršlo orožništvo ter skušalo z ba-

pešpolka, konjenice in topničarjev. Častnikov v črnih suknjah z rdečimi našivi, v sivih suknjah z zelenimi našivi, v modrih suknjah z zlatimi, v črnih hlačah in sivih suknjah, v črnih suknjah in sivih hlačah: polni dostojanstva in samozavesti.

Na vsaki njih kretnji se je poznalo, da so oni evet vojaške inteligence, čast in opora armade.

Razpravljali so med seboj o nagli smrti tovariša. Ubil ga je njega najljubši mu konj. Govorili so v rezkem vojaškem tonu, razljali s sabljami, vihali brke in ogledovali indiskretnim očesom živote dam, sleh v njih vrste.

Premotrivali so jih kakor konja na »musterung«. Saj imata žena ali konj enako ceno v očeh častnika. Da, čisto jim konj odtehtuje lahko pridobljivo žensko bitje.

Nesreča je vodila dva prostaka proti družbi častnikov. Rudeča in polna zadrege šla sta skozi odlčno družbo z eno roko na kapi, drugo ob hlačnem šivu, kakor vele vojaški predpis. — Eno oko »links«, eno »rechts«. Častniki so odzdravljali nehajno; ostra očesa pregledavala so bliskoma, dali je montura v redu. »Prostak, to je tepec«, je menil dobrodušen častnik, videči zadrego

joneti razgnati izgrednike, pri čemur je bila neka oseba na vratu ranjena. Na to je bilo poklicano vojaštvo, ki je zaprlo trg ter ko-nečno razgnalo demonstrante. Dalizgrednikov je odšel k spomeniku cesarja Jožefa, kjer so položili venec. Zvečer je bilo vse mirno.

Schönerer se odpovedal častnemu meščanstvu.

HEB 18. Včerajšaja številka »Egerer Nachrichten«, glasilce poslanca Hoferja, in tudi poslanca Schönererja, javlja, da točno o isti uri, o kateri je bilo hebsko občinsko zastopstvo v Karlovih varih vsprejeto od cesarja, je poslanec Schönerer odposlal županu dru. Gschieru pismo, v katerem se je odpovedal častnemu meščanstvu hebskemu. Ta list je prejel župan danes.

Požari. 11 gasilcev mrtvih.

LODZ 18. Vled požara neke žaga se je porušil zid ter zasul 11 gasilcev, več jih je bilo pa ranjenih.

ABRUDBANYA 18. Enajst kilometrov od tukaj oddaljena vas Topanfalva je popolnoma pogorela. Škode je nad pol drugi milijon kron. La mali del je zavarovan. Bada je velika.

Dve torpedovki trčili skupaj.

KODANJ 18. Med pomorskimi vajami eskadre v Velkem Beltu sta trčili skupaj torpedovki »Havhesten« in »Stoeren«. »Havhesten« se je potopila, posadka je bila pa rešena. »Stoeren« je bila lahko poškodovana.

Rusko-japonska vojna.

Trst 18. avgusta 1904.

Vse tiste vesti japonskih virov, ki pošiljajo rusko brodovje, o katerem ne vedo, kje je, sedaj v Port Artur, sedaj zopet iz Port Arturja, ironizuje »Agramer Tagblatt« tako-le:

Pred sabo imamo dve čudni vesti iz Čifu. Jedna pravi, da so one ruske ladije, ki so se po bojih dne 10. t. m. povrile v Port Artur, dne 16. t. m. zopet odplule in da jih Japonci preganjajo. Druga pa pravi, da se je rusko brodovje dne 16. t. m. zvečer zopet povrnilo v Port Artur. Katere ladije naj bi bile to? Ali so to one, ki so predpoludne 16. odplule, ali one, ki so odplule dne 10. t. m. pod poveljstvom Vithefa, ki niso ne pogreznjene, ne poškodovane, ne razorožene v nevtralnih pristaniščih? Čudno je vsakako, da so ti isti »ostanki« ruskega port arturskega brodovja še tako podjetni in mobilni.

Izlasti iz danes došlih dunajskih japonskih listov je posaeti, da v Tokiju nič prav ne zaupajo krasnemu vremenu, ki da je nastalo sedaj za Japonce na morju, kjer da sta Kamimura in Togo slavila dosedaj še nikjer

prostakov. »Neumen je, kakor živina«, mu je odgovoril mladič, ki je prišel ravno iz kasetne šole in si služil zvezde, pitajoči vo-jake na vežbah z raznimi priimki in obkladajoči jih celo s klobutami.

Svetla družba je dospela do železniške proge, ki reže cesto volečo proti sv. Krištofu.

Ravno je zszvižgal vlak na bližnji postaji, star železničar v oguljeni janki je zaprl pregrajo, pogrebel so se ustavili. Tedaj je zadonel tožno zvonček sv. Krištofa, dočim so zmirali fračiškanskega zvona zadaji zvoki v jasnem zraku.

Novi spreved, zelo različen od prejšnjega, se je ustavil onostran železnice.

Z glasno godbo v svetlih uniformah so spremljali poprej častniki stotnikovo truplo v dragoceni krsti. Duhteči veneci so bili prevezani z dragocnimi traki; vse je govorilo o mogočnosti vojaškega stanu.

Priprosto belo krsto so nesli sedaj nosači, pred njo je molil en sam duhoven. Nosači so se malovažno držali, kakor da se ne splača, da bi držali umerjen korak. Na krsti sta bila pritrjena dva venca po kroni. Za krsto pa se je vrstilo lepo številce polglasno govorečih žensk. Toda ustnice jim

doživljene zmage. Radost je kaljena — pravi neki taki vir — s tem, da je več ruskih ladij ubežalo, in vedeli bi radi (Čujte! Čujte!), kje se iste nahajajo. Izlasti so v skrbeh radi brzega križarja »Novik«, ki je za toliko-krat — tako stoji doslovno v japonskem viru — z izborno spretostjo in bravuro nastopil proti Japoncem in pričakuje se v Tokiju, da bo kmalu kaj čuti iz Vladivostoka.

To je vendar očitno pripoznanje, da tudi v Tokiju nič preveč ne zaupajo »zmagie Toge in Kamimure.

Zelo pomembno je, da se je v Mandžuriji (rekli bi) razposajena podjetnost Japoncev vidno ohladila. Skoro nič več ni čuti iz Mandžurije tiste japonske bojne fanfare. Mari se je še le sedaj začelo gosp. Kurokiju nekaj dozdevati, da igra je vendar spojena z nekoliko več nevarnosti, nego si je domišlja. Zdi se, da je tako. Tako sodimo vsaj popojasnilu, ki je daje japonska »Neue Freie Presse« glede nastopivše stagnacije v japonskih operacijah v Mandžuriji. Vzrok da je — pravi »Neue Freie Presse« — da imata oba poveljnika lastne slabotnosti. Ona da vesta, da bi frontalni napad provzročil napadalec velikan-skih izgub in zato da se držita oba v utrjenih pozicijah.

Oba poveljnika sta se motila, ker vsaki da je pričakoval, da ga napade drugi. Oho, pa ni tako! Kuroki ni imel nič pričakovati, ampak ves svet je od njega pričakoval, da napade, ker Japonci so v ofenzivi in ne Rusi! Če se torej kdo čuti slabotnega, je to Kuroki.

Kajti stvar je taka, da napasti bi moral Kuroki, ker Japonci so v ofenzivi in ne Rusi. — O tem pa je dunajskemu listu ušla imenitna izjava, ki zaslujuje, da jo posebno zabeležimo. Pravi namreč, da izguba časa, ki je nastopila, pride oni stranki na večjo škodo, v katere interesu bi bilo, da pride čim prej do odločitve. To pa so Japonci, ker Rusi — prosimo, tako pravi »Neue Freie Presse« — postajajo močnejši v vsakim dnu.

Da, da, tako je: Rusi lahko čakajo, Japonci pa ne!

V spomin

na 25-letnico „Delav. podpornega društva“ v Trstu. (Zvršetek.)

Prvi redni občni zbor našega društva se je vršil dne 15. junija 1879. leta. V prvi odbor so bili izvoljeni: + Ivan Dolinar predsednikom, + Fran Žitko blagajnikom, + Ferdo Grabrijan tajnikom, + Ivan Marija Purič, + Antoa Križanec, + Ivan Hafner, + Štefan Nadišek, Matevž Černivec, + Fran Kobal in Anton Trobec, odborniki.

niso šepetale molitev. V njihovih z zastarelimi klobuki, ali porujavelimi rutami pokritih možganah, so se vrtele le številke in samo številke.

Srečanje tolikih pogrebeav, častnikov raznih polkov, dalo jim je povoda za kombiniranje najkrasnejših trojk. Tu je bil zastopan evet ljubljanskih igralk na loterijo. Vse so bile tukaj, od skromne zaštnice, ki je le slučajno pogodila kak ekstrakt, do izvežbane umetnice, kateri je bilo toliko zadeti ambo, kakor nam drugim kihnuti, kadar smo nahodni.

Stala sem v bližini in apostrofirala v duhu živahne ženice:

»Skrbne in dične, premalo uspeševane ljubljanske loteristinj! Skrb, na katero stran bi stavile pobelila Vam je lase; žalost, da številke vaše »prihajajo ven« vedno tam, kjer niste stavile, zgrbančila Vam je čelo. Vše življenje je med Dunajem, Gradcem in Trstom — med soboto in četrtkom. Težav je polno vaša življenje in drugim zemljanom neumljive britkosti.

Že v soboto prosite Boga in sv. Antona za sanje v Prago in Brno. V ponedeljek vam pa treba eanj za Trst, Dunaj, Linc. (Pride še.)

PODLISTEK.

1

Iz življenja ljubljanske loteristinj.

(Ivanova.)

Strel je zadonel v zadnji pozdrav, godba je zasvirala, pogrebeav pisana truma se je vračala. S težavo je spravil general mlado vdovo ravno zakopanega stotnika od groba. Oprta na njegovo roko se je ozirala na zevajočo se jamo in tresla se krčevito v bolesi.

Dve sorodnici sta jo spravili s pomočjo generala v kočijo. Točno je zasifical v vetru njen črni pajčolan, kočijaž je pognal... Mlada vdova se je vozila samotnemu življenju na »proti. Skozi dan bujnega razvijanja v naravi, skozi svetli poletni dan jo je pozdravljalo zavito v črtno.

V njem ne bo šumnih zabav, ne laskavih poklonov; pod njen črni pajčolan bodo zrle le njegove, ah! že ugale oči. Spremljale jo bodo ob njeni poti k tihi megili dan za dnevem...

Za oddrdavšo kočijo se je vsula svetla četa častnikov skozi ozka vrata pokopališča. Zlati našivi na raznobarnih uniformah so se svetili v solnčnem žaru. Bilo je tu častnikov

¶ Ko je bilo društvo definitivno ustanovljeno, je bil pa križ za stanovanje.

Prvi odbor je moral imeti društvenesede tam, kjer se mu je slučajno posrežilo dobiti kak prostor na razpolago! Pozneje se je bilo najelo eno sobo v gostilni Judtmann, v ulici Coroneo. O t tam se je društvo preselilo (kdaj, to ni razvidno) v ulico Stadion šte. 11 v svoje lastne prostore. Bilo je tudi nekaj časa na Acquedotto šte. 11 in sedaj je že celih 19 let v ulici Molin piccolo št. 1 — odkoder se s 24. avgustom preseli v svoje nove prostore v »Narodni dom«.

Imenika vseh členov-ustanoviteljev nam ni možno navesti, ker se dotična knjiga ni ohranila, pač pa naj navedemo prvepodporne ude, ki so bili: dr. Fran Mandić, Jakob Klemenec, Anton Hrovatin, J. Blewais, dr. S. Luter, Antoa Klodič, Matija Polč, V. Dolenc, M. Živic (inženir), Kocjančič, Hajn in Škabar. V dotičnih zapisnikih (1. leto) nahajamo med drugimi tudi gg.: Šmita Dragotina, Štefana Prelea, Frana Primožiča, Matijo Čadvota (sedanjega podpredsednika bratskega »Tržaškega podpornega in bralnega društva«).

Ženski oddelek (kateri ne obstoji več) je bil ustanovljen dne 25. septembra 1881. leta. V prvi odbor so bile izvoljene gospe in gospičice: Katinka Dolinarjeva, Ana Kobalova, Virginija Hajnova, Jelena Jeklerjeva, Franja Ipavčeva, Marija Starejeva, Nežika Bežekova, Marija Starejeva in Ivanka Suša.

Dne 24. septembra 1882. leta je bila blagoslovljena društvena zastava, kateri je bila kumica tedanja prestolonaslednica, Nj. Visokost cesarjčina Štefanija in je naše društvo dobilo najvišje dovoljenje, da se sme imenovati: »Delavsko podporno društvo v Trstu pod pokroviteljstvom Njegov. Vel. cesarjeviča Rudolfa.«

Ta slavnost, ki se je vršila pri sv. Ivanu, je bila velikanška. Bivši cesarski namestnik Pretis in njegova gospa soproga sta nadomestovala visoko kumico in njenega soproga, pok. cesarjeviča Rudolfa.

Prvi mesečni račun, ki smo ga našli v društvenem zapisniku, je oni od meseca julija 1880. Ta izkazuje 40 goldinarjev 30 novčičev dohodkov in 17 goldinarjev 49 novčičev stroškov!

V prvih letih je društvo, kakor se vidi, le počasi napredovalo in je bilo prava igračka nasproti današnjemu prometu, ki presega 7000 kron mesečnih!

Prvi predsednik našega društva je bil, kakor že povedano, prezaslужni Ivan Dolinar, drugi je bil blagopokojni voditelj tržaških Slovencev Ivan vit. Nabergoj. O t leta 1882. do 1887. je predsedoval našemu društvu nepozabni Viktor Dolenc, a od leta 1887. naprej in do danes predseduje za to društvo velezaslužni prof. Matko Mandić.

Ta poslednji je bil prvokrat voljen v odbor dne 16. marca 1884. in obhaja letos 20-letno svojega delovanja za naše društvo.

Kakor M. Mandić tako je tudi njega brat dr. Frane Mandić od prvega začetka pa do danes (z malimi izjemami) zdravnik v našem društvu in je bil v prvih letih tudi društveni odbornik.

Neveljnih zaslug si je pridobil v našem društvu pok. Fran Žitko, ki je od postanka našega društva in do prerane smrti neprestano sodeloval v istem na različnih častnih mestih.

Gosp. Gorup Josip pl. Slavinski je že v prvih letih prispejal našemu društvu na pomoč, podarivši mu 2000 kron, za kar mu je društvo izkazalo hvaležnost s tem, da ga je imenovalo častnim členom. Tudi pok. Ivan Šabec, veleposesnik, je društvu podaril razne veče zneske in je par let sodeloval v odboru.

Vrli Srečko Butelj pa je že v prvem letu poučeval tedanji nedruštveni pevski zbor, kateremu pa je bilo društvo v zavetišče. To je ravno tudi velika zasluga našega »Delav. podpornega društva«, da je pomagalo staviti temelji zgradbi, kakoršnja je danes naša impozantna pevska organizacija.

Pozabiti ne smemo tudi, da je »Delav. podporno društvo« bilo prvo, ki je prirejalo večje gledališčne predstave in pa vsakoletne sijajne predpustne plesne ter je s temi prireditvami zbiralo naše izgubljene in razpršene elemente ter tako povzpelo našo socialno organizacijo.

Izmed členov, ki so se neprestano ali z malimi presledki trudili v korist našega društva skoraj 25 let, bi jih morali naštetii celo vrsto. Ker pa imamo prostor zelo omejen, prismo dotičnike, naj nam oprostite, da ne

moremo posebej omenjati njihovih zaslužnih imen.

Naše društvo je vzgajilo nešteto narodnih borilcev, med katere se prištevata tudi skromni pisec teh vrstic. Kolike važnosti je bilo to, nekdanj skromno društvo, ve povedati le oni, ki je živel tu p-ed 25 in več leti, ko je bila naša narodna zavest še le v povojih.

Danes, po 25 letih svojega obstanka, je naše »Delavsko podporno društvo« prvokrat prokoračilo število 1600 členov, kar znači, da napredujemo. Tudi v gmetnem obsegu je naše društvo lepo napredovalo ter ima danes nad 80.000 K premoženja.

Borbe, ki so se vršile v prvih letih, pred in po ustanovitvi našega društva, so se več ali manje ponavljale vse do l. 1888. Zadnjih 15—16 let pa vladata v našem društvu najlepši mir in red.

V vseh 25. letih je naše društvo imenovalo le dva častna člana in sicer gg. Gorup vit. Josipa pl. Slavinskega in pa prof. Matka Mandića.

Ustanovnikov je naše društvo imelo, oziroma jih še ima devet, ki so gg.: Srossmayer Josip Juraj škof, Gorup vitez Josip pl. Slavinski, Jan Jarij, Hribar Ivan župan stolnega mesta Ljubljane, Kalister Fran, Pogorelec Anton, Žtko Fran, Šabec Ivan, Turk Josip.

Podpornih udov je bilo v prejšnjih letih mnogo več. Ostali pa so do danes sledeči gg.: Matko Mandić, Živic V. Matija, Mankoš Ivan, Sitar Jakob, Bogdanović Ante, Perhac Jakob, Pretner dr. Matej, Mandić dr. Fran, Martinis dr. Josip, Gregorin dr. Gustav, Mack Ivan, Kalister Anton, Šorli Anton, Klemenčič Fran in dr. Brnčič Fran.

Tako bi bili v kratkih obrisih načrtani postanek, delovanje in važnost tega našega starega, častitljivega in za slovensko stvar in za delavski sten prevažnega društva-jubilarja. Začetki so bili skromni in spojeni z velikimi težavami. Ali železna volja, trudoljubivost, vestnost, požrtvovalnost in spretnost njega upraviteljev od prvih začetkov pa do danes so povzdignile društvo na višino, da se moremo ponasati z njim mi tržaški Slovenci in z nami ves narod naš! Krajcar na krajcar so polagali društveniki v društveno blaginjo. A iz te blaginje se je sipal blagoslov med naše delavce oziroma njihove udove in sirote. Kadar prihaja nesreča v družino — a katera nesreča je večja nego bolezen in smrt —, tedaj vidi naš delavec kakov dobitnik mu je to »Delavsko podporno društvo«. Nad milijon kron je izplačalo že to društvo svojim členom na podporah in za druge potrebščine. In vendar ima to delavsko društvo danes premoženje, ki znaša osemdeset tisoč kron. Delavci, društveniki! To je vaš denar, to je vaša last, to so vaši žulji, to je rezerva, iz katere vam je zagotovljena pomoč, ako bi navstali kedaj za društvo kritičnejši časi!

A iz tega društva niste dobivali le materialne pomoči, kakoršnja dajajo tudi slaba drugorodna društva. To društvo vam je bilo vsikdar tudi vir, iz katerega ste erpili tudi moralno krepilo. Društvo ima svojo lepo urejeno čitalnico in bogato knjižnico. To je bilo ognjišče, ob katerem ste se povzdigali duševno, se neobraževali; tu se vam je zbu-jalo zanimanje za javne stvari; tu se vam je v nemala ljubezen do svojega rodu, do svoje krvi, do svojega jezika. Tega vašega »Del. podp. društva« je po velikem delu zasluga, da se moremo v Trstu ponasati z maso, ki ima toliko zmila za politiško organizacijo, ki tako lepo dozoreva politiško, da se čudijo isti naši sovražniki sami. Pripoznati pa moramo, da je na dosezanju tega lepega cilja istotako požrtvovalno in vsepšno sodelovalo tudi bratsko »Tržaško podporno in bralno društvo«, ki se tudi ponasa s častnim številom blizo 1000 členov.

S tem pa, da smo tem povodom, ob tem delavskem jubileju, posebno poudarjali delovanje obeh naših delavskih podpornih društev, nam ni bilo ni na kraj misli, da ne bi pripoznavali neizmernih zaslug, ki jih imajo druge naše narodne organizacije za materialni in duševni razvoj tržaškega Slo-venstva.

Nasprotno. Saj je bilo to naše »Delav. podp. društvo« vsikdar v bratskih in najpri- aršnejih odnosjih vseh družin slovenskih društev. Kjer in kadar je moglo je šlo dru- gim društvom mestnim in okoličanskim na roko in v pomoč.

Tako je bilo to društvu v zavetišče pol-

društvu »Edinost«, hranilnici v nje prvih za- četkih, »Slov. pevskemu društvu«, društvu »Kolo«. Tu so se vršila največja posveto- vanja naših voditeljev iz vsega Primorja, tu so bili sestanki naših okoličanskih prvakov. Tu je bila centrala ob vsakih volitvah. Z eno besedo: tu je bil storjen marsikateri sklep, ki je odločilno vplival na razvoj našega so- cijalnega, političnega in narodnega živ- ljenja.

S ponosom gleda toraj naša društvo v minolo življenje svoje. Zato pa je današnjim društvnikom v dolžnost, da se bodo na sve- čanosti v nedeljo hvaležao spominjali vseh onih mož, ki so delovali na to, da more dru- štvo beležiti toli častno zgodovino svoje. Iz- lasti pa naj v nedeljo čutno iskrene hvalež- nosti pozdravijo njega, ki že dolgo vrsto let vodi to društvo tako skrbno, tako vestno, tako previdno in tako — nesebično: milega našega profesorja Matka Man- diča.

Naša slovenska društva v Trstu in v okolici so dolžna hvale našemu društvu-jubi- larju. Uverjeni smo, da bodo v nedeljo dru- štvniki teh društev, da bo ves naš narod tekmoval, da bo jubilejna slavnost »Del. podpornega društva« — čim sijajnejša in impozantnejša.

Ti »Del. podporno društvo« pa gledaj, da bo Tvoja bodočnost vredna Tvoje minolosti! Rasti, razcvitaj se nadalje, zbiraj okolo sebe našega poštenega slovenskega delavca v njegov blagor in v slavo in čast imena slovenskega!

Češke in poljske vspeorednice na učiteljskih.

Razburkano nemško vodovje se še noče pomiriti. Nemška društva, korporacije in ob- šine nadaljujejo se svojimi jeznimi protesti proti tisti mrvi pravice, ki jo hoče dati vlada veliki večini prebivalstva v deželi, a to še le tedaj, ko so razmere postale zares nevzdrižne in so imperativno zahtevate reme- dure. Kako ščevalno in ob enem lažljivo delujejo nemški agitatorji, da le nemško ljudstvo zavajajo v menje, kako da mu žuga malone poguba, o tem priča neki oklic, kjer se govori o »groznem udarec«, ki da grozi »nemški Šleziji, silen udarec«, kateremu posledice da so nedogledne. Nemške šole da se hočejo izročiti Slovanom. To da je sra- mota, proti kateri treba plameneo protesto- vati itd. itd.

Nu, razsrjeni nemški gospodi je lahko pomagano. Če nočejo, da se ustanove slo- vanske paralelke pod nemškim vodstvom, pa naj privole, da se ustanoviti samostojni učiteljski za Čehe in Poljske v Šleziji! Tako bo pomagano njim in Čehom in Polja- kom — tudi! Ali tega nočejo Nemci. Vsa njihova gonja nikakor ne gre za tem, da bi si zagotovili svoje šole, ampak za tem, da Čehi in Poljaki ne dobe šol! Oni vedo dobro, da po onih namerjanih slovenskih vspeorednicah na izgube niti enega učiteljskega kandidata in nijedne šole, ampak oni nočejo, da bi se zadostilo potrebam Poljakov in Čehov glede sposobnega učiteljskega na- raščaja. V tem grmu tiči zajec. Taki so vedno ti Nemci. Vsako mrvo pravice, ki jo je dobil kakov drug narod, ne da bi bil s tem ni malo čakodovan kak nemški interes, občutijo kakor krivico za svojo narodnost, kakor »grozn udarec« Nemcem. Tako ume- vajo Nemci pravičnost, svobodo in enakost! Sužnji in brezpravni morajo biti ljudje okolo njih, da se oni čutijo — svobodne in zava- rovane. Tako je razpoloženje Nemcev in v svitu tega razpoloženja vidimo še le prav- svo gorostasno krivičnost, ki jo involvira našelo, katero je proglasil dr. Koerber: da vlada ne privoli ničesar nemškimi narodom, ako niso Nemci poprej privolili v to! In ker je jasno — gonja radi slovenskih vspe- rednic v Šleziji je eklatanten dokaz za to —, da Nemci nikdar ne privole niti najprimitiv- nejih pogojev za narodno življenje, je tudi jasno, da Slovani nikdar ne pridejo niti do najelementarnejih pravic, ako bo to odvisno od Nemcev! In tako načelo proglašja vlada, ki vedno prisega, da boče biti nepristanska, in jedasko dobrhotna na vse strani. Ali merodavni krogi na Dunaju naj si zapom- nijo: Če Slovani ne pridejo do svojih pravic, tuli država ne pride do miru! Zato treba v interesu države zavreči Koerberjevo načelo in postaviti drugo: če ne bo možno z Nemci deliti pravice, pa jo bomo delili brez njih in preko njih!

Drobne politične vesti.

Nadomestna deželnozborska volitev v Dalmaciji. Na rado- mestni deželnozborski volitvi za mesto Šba- nik, je bil v terek namesto umrlega Šupuka, izvoljen deželni poslanec sodni tajnik dr. Anton Dulibič (hrvatske stranke prava) s 604 glasovi.

Novi generalni guverner za finko knez Obolenski pride danes v Helsingfors, glavno mesto Finske, da prevzame svojo službo. Kmalu po svojem prihodu v Helsingfors bode knez Obolenski potoval po Finski, da osebo prouči razpo- loženje in želje prebivalstva.

Papež in francoski škofje. Papež je obvestil francoske škofje, da jih odvezuje od dolžnosti hoditi v Rim »ad limina«, da jim ni v tem slučaju ni treba prositi vladnega dovoljenja.

Vatikan in kvirinal. Papežev državni tajnik kardinal Merry del Val je izdal italijanskemu škofom ukaz, naj ne do- vole nikake cerkvene svečanosti, za slučaj, da se italijanski kraljevi dvojici rodi prestolonaslednik, ako se istemu podeli naslov »princa rimski«.

Francija in Maroko. Iz Orano v Algiru poročajo, da je dne 8. t. m. 500 Marokancev napadlo pri Buéfauri v južnem Oranu malo francosko vojsko čete. Maro- kanci so bili odbiti ter so imeli 45 mrtvih. Oddelek 200 francoskih vojakov je šel na pomoč.

Sestanek italijanskih socija- listov iz Avstrije in Italije se bo vršil v Tesinu v Švici. Na tem sestanku bodo socia- listi razpravljali o stališču, ki naj ga zav- zamejo nasproti italijanski irredenti. Italija- ski listi proglašajo zato italijanske socialiste za izdajalce.

Angleži v Tibetu. Iz Lhasse po- roča »Reuterjev biro«, da se tam položaj boljša. Angleži so predložili Tibetancem na- črt pogodbe. Dalai Lama opazuje razvoj stvari iz nekega samostana, ki je od Lhasse oddaljen 8 dni hoda. Tibetanci se upirajo odškodnini, ki jo Angleži zahtevajo. V go- rovju pri Lhasi je že padel saeg.

Ustaja črncev v državi Konga. Iz Bruxellesa poročajo o krvavih ustajah čr-ncev v ozemljih Mongala, Krvin in Ulz. O t- poslane so čete, da vduče ustajo.

Židje na Ogrskem. Po računu Pavla Baloga, ki se bavi s statistiko narod- nosti, je bilo na Ogrskem pri zadnjem ljud- skem štetju 707.472 Židov. Od teh se jih je izjavilo za Madjare 451.209, za Nemce 223.488, za Slovake 13.270, za Romane 5359, za Maloruse 1152, za Hrvate 266, za Srbe 90, za Slovence 28. Ostali 2510 izja- vili so se za pripadnike drugih narod- nosti.

Domače vesti.

Imenovanje v sodni stroki. C. kr. deželno nadsodisce za Primorsko je imeno- valo praktikanta Mateja Oščič, avskul- tantom.

Slovenska zmaga na Štajerskem. V občini Stareceta pri Ljutomeru se je vršila dne 11. t. m. občinska volitev. Ta občina je bila dosedaj v nemškutarskih rokah; na zad- njih volitvah so bili izvoljeni pa sami na- rodni meže.

Premeščenje pešpolkov? Goriški »Il Gazzettino popolare« trdi, da je izvedel iz dobrih virov, da se je določilo tako-le pre- meščenje polkov: 47. pešpolk pride iz Go- rice v Trst, 97. iz Trsta v Ljubljano, 27. iz Ljubljane v Gorico. Brambovska batalijona v Puli in Gorici da se imata zamenjati.

Tako je v naši Avstriji! Gospod ured- nik! Te dni ste bili omenili, kako je v tol- minskem okraju razpisana služba cestarja. In čudili ste se in jezili ste se, da se za tako skromno službo, katere »srečni lastnik« ima občasno izključno le s slovenskim ljudstvom, zahteva znanje nemščine. Vaša jeza je opravičena. Samo ne vem še, da-li je taka za- hteva bolj krivična (ker mnogim pridnim in sicer povsem sposobnim domačinom zapra- pot do takih — mestnih služb), ali pa je bolj — smešna?!

Vendar s mi dozdeva, da se tu malec motite, dragi gospod urednik. Če menite namreč, da se od cestarjev zahteva znanje nemščine za to, ker se to znanje smatra po- trebnim na izvrševanju cestarske službe. — Moje mnenje je drugačno. Jaz menim namreč, da cestarji morajo znati nemški zato, da ob- čujejo se svojimi predstojniki!

Podavši Vam to-le pojasnilo pa nikakor nisem hotel prikazati stvar v milejši luči. Stvar je po mojem mnenju istotako grda. Tradicija avstrijskega zistema je, da pošiljajo v naše kraje javne funkcionarje, ki ne znajo jezika naroda, zbog česar ne morejo obče- vati ne z narodom, ne s svojimi podrejenimi, ako ti ne znajo nemški. Facit tega dejanskega stanja je, da morajo tudi najnižji podrejeni znati nemški, če tudi na izvrševanju svoje službe prav nič ne potrebujejo tega jezika!!

Ali nekaj posebnega, ekscelencijonelnega, čudnega in zelo karakterističnega je tu v teh naših pokrajinah po volji vladnega sistema! In nekaj skrajno krivičnega. Od cestarjev, uradnih slug in sličnih taci podrejenih državnih uslužbencev se zahteva poznanje treh jezikov; med tem pa pošiljajo v Trst urad- niki, ki ne znajo družega nego nemško. Torej siromašni sluga mora znati več jezikov, ako hoče dobiti kosček grenkega kruha, dobro plačenemu višemu uradniku pa zadošča po- znanje enega jezika.

Ali ni to narobe svet? Ni-li to ne le krivica, ampak tudi največji nezmisel?!

Smo pač v Avstriji, ki ima svoj staro- slavni — sistem!

Slovenski gostje v Zagrebu. S Hrvat- skimi izletniki šla sta iz Brežic v Zagreb tudi »Celjsko pevsko društvo« in pevsko društvo »Edinost« iz Zaleca. V ponedeljek so si ti gostje ogledali Zagreb in njega zname- nitost. Na večer so pa slovenski pevci in pevke priredili na vrtu hotela pri »Janjetu« koncert na korist družbe sv. Cirila in Meto- dija. Vrt je bil napolnjen občinstva. Krasno petje je občinstvo navdušilo. V imenu So- kola je pozdravil slovenske goste podstarosta Sokolov g. Hanuš. Po dovršenem koncertu in zabavi je na stotine ljudi v sprevedu spremljalo štajarske pevce na južni kolo- dvor.

Slavnost otvoritve »Narodnega doma« v Brežicah. (Zvršetak.)

Med sviranjem slovenske narodne himne »Naprej zastava Slave«, so stopila razna društva hrvatska in slovenska na slavnostni prostor »Narodnega doma«. Hipoma je bil do zadnjega kotička zaseden ves vrt, ki je bil ukusno okrašen, kar je najbolj zadovoljivo uplivalo na vsakogar, je bilo to, da so bile povsod na slavnostnem prostoru edino le slo- venske in tudi hrvatske zastave. Tako je prav! Slovenci se zavedajo, da je le v krapki narodni samozavesti njegova rešitev in da mu hlapčevanje na zgorajni še nikoli doneslo nobenih koristi. Skušnja to uči! Odkar se zavedamo življenja, smo bili ponižni sluga avstrijske misli, a kako se nam plačuje to?! Zatiirajo nas kratijo nam najprimitivnejše pravice! Kjer koli se vgnezdijo med Slovenci le peščica Nemcev in nemškuterjev, pomaga jim vlada do veljave in moči. Če bi jih vlada ne podpirala, bi že zdavnaj izginile te nem- ške postojanke s slovenskega ozemlja in med njimi bi ne bila tudi najzadnja nemška trdnjava v Brežicah. Zato proč s hlapčev- stvom nasproti takšnemu vladnemu sistemu pri slovenskih prireditvah pla- polnj trobojna zastava sloven- ska kakor znak in spričevalo slovenske samozavesti in po- noša, slovenskega mišljenja in čustvovanja!

Na vrtu se je kmalo razvilo veselo živ- ljenje ob zvokih »Naprej«, »Liepa naša do- movina«, »Zrinjski Frankopank« itd.

Koncert je tvorilo »Celjsko pevsko društvo«, ki je ubrano in umetniško zapelo tri mešane zборе. Na to so se vrstila društva drugo za drugim — slovenska in hrvatska — in ko so vsa društva zapela velečastno himno »Slovenec in Hrvat«, je priklopelo nav- dušenje do vrhunce.

Nastopili so potem S.k.l. — Slovenci in Hrvatje — in pričela se je javna telo- vadba.

Po izvršeni telovadbi je stopil na oder dr. Strajšek ter v ognjevitem govoru pozdra- vil pevke in sokolska društva ter na koncu pozval vse, da naj zapoje »Liepo našo do- movino«.

Ob 9. in pol uri zvečer so se poslovili Hrvatje in odšli navdušeno pozdravljeni na kolodvor. S Hrvati se je odpeljalo v Zagreb tudi »Celjsko pevsko društvo« in pevsko društvo »Edinost« iz Zaleca.

Toda brežiški Nemčurji so morali tudi povodom te velečaste slavnosti, ki jim ni dala mi u. pokazati svoje pangermanske div- ještvo. Ko so med zabavo v narodnem domu mnogi izletniki šli v mesto, da ga razgledajo,

je padalo na nje od raznih strani kamenje izlasti na Sokole; nekoliko jih je bilo precej težko ranjenih. Med tem ko so orožniki skr- belili za red, so pa redarji očtano držali z na- padalci Nemčurji. Brežiški mestni očetje so namreč za to priliko poklicali na pomoč celj- sko policijo.

Vzlic tej provokaciji od strani brežiških Nemčurjev se je svečanost otvoritve »Narod- nega doma« v Brežicah završila veličastno na občo zadovoljnost hrvatskih in slovenskih gostov in brežiški Slovenci zamorejo biti aanoj ponosni.

Celjski policaji v Brežicah. Na slav- nosti otvoritve »Narodnega doma« v Brežicah je skrbelo tamonje »redarstvo« za — nered. Igralo je ulogo nekakega pokrivatelja napa- dom na došle goste. Da bo pa stvar bolj go- tova in da bo »redarstveni« aparat sigurneje funkcioniral, so si izposodili pomoč iz Celja, kjer so »redarji« posebno izvežbani v takih poslih. In res so se celjski »redarji« posebno odlikovali v Brežicah. Na, so pa tudi med- potoma dobili — zaslužen plačilo. Vrtu tega da so že v Brežicah dobili zaslužen mora- lično in fizično lekcijsko — so jih tudi na po- staji v Rajhenburgu prav primerno vsprejeli. Navzoče občinstvo jim je s »pereate« in »ab- zug«-klici povedalo, kako misli o njih. Lek- cija je zadela v živo, to se jim je videlo na grdih obrazih. Toda maščevali so se na me- stu: kazali so občinstvu svoje — dolge nosove.

Iz Devina. Poročali smo, da se bo ve- lika veselica, ki jo priredi društvo »Ladija« v Devinu, vršila dne 11. septembra. Na naš poziv odzvala so se že nekatera narodna dru- štva z naznanilom, da se udeležijo veselice korporativno. Omeniti moramo, da je dru- štveni odbor podaljšal rok za zglasanje do 28. avgusta. Podpisani odbor se nadeja, da se odzovejo še druga društva našemu vabilu. Program bo raznovrsten. Društvo vprizori igro v dveh dejanjih »Trije tičji«. Ista je popolnoma nova igra ter se bo v tej obliki igrala povikrat. In kdo ne pozna pisatelja igre? G. Jaka Štoka v Trstu je bil tako prijazen in nam svojo igro prepustil v pred- stavo.

Nadejamo se posebno od tržaških okoli- šanskih društev, da prihitijo omenjenega dne na našo veselico. Saj ista prihiteljavo ob vsaki priliki na pomoč bodi si kamorkoli. Torej na veselo snidenje 11. sept. ! Odbor »Ladije«.

Derevi. Na upravo našega lista je poslal g. Ivan Gerželj sen. iz Srpenca K 5, koji znesek se je nabral kot preostanek cehe v družbi krokarjev za možko podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu v proslavo, ker trdnjava Port Artur ni padla do 31. ju- lija t. l.

Ubojstvo pri Zidanem mostu. Blizu železniškega tira poleg Zidanega mosta so za- pazili potniki telo polmrtvega človeka. Istega dne je došla sodna komisija. Sodi se, da so razbojniki napadli onega kmeta, ko se je vračal s semoja v Sevnici ter ga pobili s se- kiro. Misleči, da je mrtev, so ga zavlekli na železniški tir, da bi se mislilo, da ga je po- vozil vlak. Ali pozneje se je nesrečnemu po- vrnila zavest. In videči, da leži na železniški tračnici, je mogel zbrati še toliko moči, da se je odevlekel z naspri, kjer je obnemogel in pal zopet v nezavest.

Kakoršnja setev, taka žetev. »Süd- steierische Presse« omenja, kako se sedaj sgitira po nemških listih, da bi se nemško ljudstvo vzdržalo vsake izjave lojalnosti po- vodom cesarjevega rojstnega dne. Maribor- ski list povdarja, da se to dogaja med istimi Nemci, med katerimi se ravno državni urad- niki čutijo bolj strankarje, nego državne uradnike.

Ta konstatcija v omenjenem listu se čuje kakor obtožba nasproti državnim urad- nikom, češ, da ravno oni sodelujejo v to, da med nemškim ljudstvom zavladuje politika protidinasistične smeri.

Otkritosrčno budi povedano: po našem mnenju naj se ne krivi ni Nemcev ni nem- ških uradnikov, ker taki, kakoršnji so, so le produkt razmer, kakoršnje so hoteli imeti z Dunaja doli. Ves državni aparat mora delo- vati za germanizacijo! More pa koga izne- vaditi, če se v takem vzduhu razvija — pangermanstvo?! To je naraven, logičen razvoj. Kakoršnja je setev, taka mora biti žetev. Ose, ki so hoteli biti lojalni, so vladni zistemi z Dunaja doli odbijali z železno do- slednostjo in — srditostjo; oni pa, katere so negovali in ljubkovali, jim tudi nočejo biti lojalni! Ker so čekali, naj le žanjejo in kon- sumirajo kakor vedo in znajo!

Velika nevihta je bila v torek v Kranjski gori na Gorenjskem. Treščilo je v neko novo hišo. Strela je ubila tudi nekega 13 letnega pastirja.

Letošnji vojaški novinci se pokličejo pri vseh četah v vojaško službo dne 10. okt. 1904; enoletni dobrovoljci in novinci za mornarico pa 3. oktobra 1904.

Prijava glede selitve. Povodom pred- stoječega selilnega roka opozarja policijsko ravnateljstvo vse hišne posessnike in upravi- telje, da prijavijo do 15. septembra na pred- pisanih tiskovinah vse v njihovih hišah biva- juče osebe na mestnem magistratu in na po- licijskem ravnateljstvu. Oroke med 6. in 14. letom, rojene izven Trsta, je treba posebej prijaviti ter pristaviti čas in kraj njihovega rojstva.

10 metrov globoko z zidu ob ulici Ro- magna je padel 64 letni delavec Anton Ži- berna. Šel je bil tja zvečer se hladit, a je v tem zaspal. Obležal je v ulici Fabio Severo v nezavesti. Nesrečni mož je dobil huda vnanja in notranja poškodovanja. Prihitevši zdravnik z zdravniške postaje je dal poško- dovanca prepeljati v bolnišnico. Stanje nje- govo je nevarno. Ponesrečenec je oče petero otrok.

Radi zadnjih demonstracij v mesecu- juliju so bili vsi aretovanci kaznovani poli- cijskim potom na podlagi znanega patenta od leta 1854. Obsojenci so se pritožili na na- mestništvo. Sedaj pa javlja »Piccolo«, da so bili dotičniki pozvani na policijo, kjer so jih obvestili, da je namestništvo zavrnilo njihovo pritožbo. Vsi so morali nastopiti kazni pred- sinečnjim.

Gospodarsko.

Mleko se podraži. Mlekarji iz Gorenje Avstrijske, Moravske, Šlezije in Ogrske so na nekem shodu sklenili, da podraža mleko od 15. septembra 1904 do 15. maja 1905 za 4 stotinke.

Vreme in stanje poljskih pridelkov. Z Dunaja poročajo, da ni bilo v zadnjih dneh nikjer po avstro-ogrski mozašiji izdatnega dežja, izvzemši nekoliko neviht z malimi plo- ham. Radi tega bo pridelek koruze povsod, izlasti pa na Ogrskem slab ter bo iznašal komaj 35 odstotkov navadne letine. Vsed tega rastejo koruzi cene.

Enako slabo se glase vesti o stanju repe na Češkem in Moravskem. Pojedalec raču- najo na 25 do 30 odstotkov navadne le- tine.

Visoko stoje tudi cene raznovrstni krmi. Macgo se povprašuje po koruzi.

Loterijske številke izžrebane dne 17. t. m:

Inomost	42	33	24	26	81
---------	----	----	----	----	----

Razne vesti.

Zopet veliki požari. Od vseh strani pri- hajajo zopet vesti o sni vročini, suši in — o velikih požarih.

Iz Temešvara na Ogrskem poročajo, da je pred par dnevi v mestu Delta pogorelo nad 70 hiš.

V trenčrski županiji je povsem pogo- rela vas Kisucz-Uhely. 300 hiš je popolnoma vpepeljenih, zgorelo je tudi 6 oseb. Beda je velika med pogoreli, ker ni bil skoraj nihče zavarovan.

V mestu Gyögyösu je izbruhnil v sredo velik ogenj, ki je vpepelil 500 hiš s postran- skimi poslopji, med temi je tudi frančiškana- ska cerkev.

Radi pomanjkanja vode je bilo gašenje nemožno. Mnogo gasilcev in drugih ljudij se je opeklo.

V vasi Bodzas-Ujlaku je zgorelo 60 hiš s postranskimi poslopji, luteranska cerkev in občinaka hiša. Devet oseb, med temi neko- liko otrok, je našlo smrt v plamenu.

Na Nižje-Avstrijskem, v Hinter-Tullaer- bachu, je v nedeljo zgorelo 160.000 štir sež- njev gozda.

O velikih požarih provzročenih v večini vsled vročine in suše prihajajo poročila tudi iz vseh krajev Nemčije.

Trgovina.

Borzna poročila dne 18. avgusta.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.05, angleške lire K — do —, London kratek termis K 239.60 240.—
Francija K 94.90—95.10, Italija K 94.90 — 95.05
italijanski bankovci K — — — — — Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K — — — — —
avstrijska ednotna renta K 99.30 — 99.60, ogrska krona renta K 97.— 97.30, italijanska renta K 102 $\frac{1}{2}$ 102 $\frac{1}{2}$, kreditne akcije K 642.— 644.—
državne železnice K 633.— 635.—, Lombardi K 86.— 88.—, Lloydove akcije K 685.— 693.—
Srečke: Tisa K 324.— 325.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenkredit 1880 K 300.— 308.—, Bo- denkredit 1889 K 292.— 303.—, Turške K 127.50 do 129.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popoln:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	—
„ v srebru	100.20	—
Avstrijska renta v zlatu	119.30	—
„ v kronah 4%	99.30	—
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	90.90	—
Ogrska renta v zlatu 4%	119.—	—
„ v kronah 4%	97.15	—
„ renta 3 $\frac{1}{2}$ %	88.80	—
Akcije nacionalne banke	1605.—	—
Kreditne akcije	642.—	—
London, 10 Lstr.	239.57 $\frac{1}{2}$	—
100 državnih mark	117.07 $\frac{1}{2}$	—
20 mark	23.43	—
20 frankov	19.03	—
10 ital. lir	95.10	—
Cesarski cekini	11.32	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 93.10
5% italijanska renta — — —, španski exterior 86.70
akcije otomanske banke 548.—
(Dalje 4. strani.)

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA
za zdravilne pasove, trebušne preveze,
elastične nogovnice in modre, ortopedični
aparati, aparati za vzravnavanje života,
pasovi za popek, sponzorji.
Naročbe se izvrše po meri.
PREDMETI ZA BOLNIKE.
Največa solidnost.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij

— TRST —
ulica Malcanton štv. 1.
po zelo nizkih cenah.

Tvoara pohištva Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzročja voljo do jedi, utrjuje želodec
in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh
slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000
zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

— Trst. —

